

Но, уви! Санъ-Стефанскиятъ договоръ не можа да закръгли човѣколюбивото дѣло на Царя-Освободителя.

Безсърдечната европейска дипломация съзрѣ „опасностъ“, „потресъ“ за интереситѣ на свѣтовния миръ, въ появата на новата българска държава въ естественитѣ ѝ граници. И ето западъ енергически възстава и разлама въ Берлинъ начъртаната България въ Санъ-Стафано. Въ умразния Берлинъ бѣха се събрали прѣдставители на западнитѣ именуеми се велики християнски (?) държави, за да погребатъ на 1/13 юлий 1878 год. не единъ човѣкъ, но милиони людѣе, цѣли страни — свободата на българитѣ. Въ Берлинъ, провиква се паметниятъ Аксаковъ, погребва се великото, светото дѣло, завѣтитѣ и прѣданията на прадѣди, нашитѣ собствени обѣти — да погребемъ ли руската слава, руската честь, руската съвѣсть?! Не, не и не! Кажете всички вие, нима това всичко не е сънь, не сж просто страшни блѣнове, макаръ и наявѣ. Нима наистина на всѣкого отъ насъ гори неизгладимо клеймо на позоръ?.... Не е ли блѣнъ всичко това, което, сѣкашъ, гледаме, чуваме и четемъ?....

Или, наопаки, да ли пъкъ миналото не е блѣнъ? Халюцинации, чиста халюцинация е всичко това, съ което се утѣшаваме и славѣхме малко нѣщо прѣди половинъ година. И плѣненитѣ турски армии при Плъвенъ, Шипка и на Кавказъ и зимниятъ прѣходъ на рускитѣ войници, що накара да трѣпне свѣта отъ удивление, и тържественото тѣхно шествие до Цариградъ — необикновенитѣ побѣди, купени съ живота на десетъ хиляди руси, тѣзи безбройни жертви, дадени отъ руския народъ, тѣзи пориви, това свещено дѣйствие на народния духъ — всичко това сж приказки, басни,